Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KEAMS/bdDK-J/22
Názov predmetu	Duchovná kultúra I. (Rodina a rodinné obyčaje)
Rozsah	2P + 2S
Počet kreditov	4
Vyučujúci	prof. PhDr. Ladislav Lenovský, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Podmienkou úspešného absolvovania kurzu je 80% účasť
na prednáške, vypracovanie seminárnej práce a získanie aspoň 60% bodov zo záverečného testu.
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %): A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Záverečné hodnotenie

Podmienkou úspešného absolvovania kurzu je 80% účasť
na prednáške, vypracovanie seminárnej práce a získanie aspoň 60% bodov zo záverečného testu.
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %): A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Výsledky vzdelávania

Študent absolvovaním kurzu získa: 1. vedomosti o vzniku, vývoji, štruktúre, formách, typoch a funkciách rodiny a príbuzenstva v globálnych aj národno-štátnych súvislostiach,
v legislatívno-inštitucionálnych rámcoch a súčasných aspektoch problematiky rodiny a príbuzenstva, 2. zručnosti v identifikovaní, deskripcii a klasifikovaní typov, foriem, štruktúr rodiny a príbuzenstva v skúmanom prostredí, 3. profesijné kompetencie ako súčasť odborných spôsobilostí v oblasti etnologickej a sociologickej praxe, segmente kultúrnych, diplomatických a pedagogických profesií, 4. prenositeľné kompetencie – kreativita, heuristika, kompetencie interkultúrnej a interetnickej komunikácie, uvažovanie v súvislostiach, prezentačné schopnosti.

Stručná osnova predmetu

1. Antropológia rodiny a príbuzenstva (terminológia, druhy, formy).
2. Historiografia štúdia rodiny a príbuzenstva (historicko-antropologické, etnohistorické a národopisné perspektívy).
3. Sociologické a sociálno-antropologické aspekty rodiny a príbuzenstva (sociálna hierarchia, štruktúra, roly).
4. Rodina ako hospodársko-ekonomický fenomén.
5. Rodina ako sociokultúrny fenomén.
6. Princípy tvorby rodostromu.
7. Reprodukcia, regulácia pôrodnosti, jednodetný a mnohodetný systém.
8. Rituály prechodu, transformácia identít.
9. Obyčaje pri narodení.
10. Obyčaje v období detstva a dospievania.
11. Výber životného partnera a svadobné obyčaje.
12. Obyčaje pri úmrtí.
13. Súčasné aspekty vnímania rodiny.

Sylabus predmetu

1. Antropológia rodiny a príbuzenstva (terminológia, druhy, formy).
2. Historiografia štúdia rodiny a príbuzenstva (historicko-antropologické, etnohistorické a národopisné perspektívy).
3. Sociologické a sociálno-antropologické aspekty rodiny a príbuzenstva (sociálna hierarchia, štruktúra, roly).
4. Rodina ako hospodársko-ekonomický fenomén.
5. Rodina ako sociokultúrny fenomén.
6. Princípy tvorby rodostromu.
7. Reprodukcia, regulácia pôrodnosti, jednodetný a mnohodetný systém.
8. Rituály prechodu, transformácia identít.
9. Obyčaje pri narodení.
10. Obyčaje v období detstva a dospievania.
11. Výber životného partnera a svadobné obyčaje.
12. Obyčaje pri úmrtí.
13. Súčasné aspekty vnímania rodiny.

Odporúčaná literatúra

1. BOTÍKOVÁ, M., ŠVECOVÁ, S., JAKUBÍKOVÁ, K. 1997: Tradície slovenskej rodiny, Bratislava : Veda. ISBN 80-224-0461-6.
2. SKUPNIK, J. 2010: Antropologie příbuzenství. Praha : Slon. ISBN 978-80-7419-019-3.

3. GENNEP, A.1997: Prechodové rituály, Praha : Portál. ISBN 8071061786.
4. Kolektív 1975: Slovensko 3., Ľud, II. časť, Bratislava: Obzor. ISBN 65-002-75.
5. LENOVSKÝ, L. 2005: Rodina ako hospodársko-ekonomický element v druhej polovici 20. storočia

na príklade obchodníckych (šmelinárskych) rodín z Levíc. In: Kolektív: Rodina na prelome tisícročia. Bratislava : UKF. ISBN 80-8050-914-X, s. 761-766.
6. Kolektív 2011: Tradičná ľudová kultúra Slovenska slovom a obrazom. Elektronická encyklopédia. Centrum pre tradičnú ľudovú kultúru. Koordinačné centrum tradičnej ľudovej kultúry, Ústav etnológie. Dostupné na: https://www.ludovakultura.sk/encyklopedia/
7. LENOVSKÝ, L. 2018: Naši vo svete - Slováci južne od hranic

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský

Poznámky

- časová záťaž študenta: 186 hodín, z toho:
Prezenčné: 24 hodín P, 12 hodín S
samoštúdium: 100 hodín
aktualizácia informácií, práca s legislatívou:
príprava a vypĺňovanie tlačív a formulárov:
iné: vypracovávanie seminárnej práce - 50 hodín